

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Վնարահաւ :

ՎՆԱՐԱՀԱՎ Կ'ըսուի ան գեղեցիկ
Թռչունը, որուն պոչին փետուրնե-
րուն ձգուածքը քնարի ձև ունի : Լ :

1. Լ. Menura, որ յունական բառ է, ու կը նշա-
նակէ լատիստիկ : Իտալացիք ու Գաղղիացիք
Lira, Lyre կ'ըսեն՝ որ սարգ քնար կը նշանակէ :

սոր մեծութիւնը հասարակ փասիա-
նի չափ է, ու խիստ շատ կը գտնուի

Նոր հոլանտայի Անդղիացիները Լատիստի քնար
գրեթէ անուշ - բայց հմուտ բնապատումները
ճիշդութեամբ Թռչուններուն կարգէն կը սեպեն
քնարահաւը :

Հարաւային՝ յոր Վալէս ըսուած երկրին լեռները . բայց որովհետեւ իր փետուրները խիստ յարգի են , անոր համար անդադար բռնելու ետեւէ են , ուստի օր օրուան վրայ ալ կը քիչնայ :

Արուին պոչը շատ սիրուն զարդ կ'ընէ իրեն , ու Վիւվիէին ըսածին պէս՝ իրեք տեսակ փետուրներէ ձեւացած է . ետեւինները տասուերկու փետուրներ են հասարակ՝ մէկմէկէ հեռու . երկու հատը անոնց մէջտեղը՝ երկերկու կողմերնին աւելի թաւմաղերով . պոչին երկու կողմն ալ մէյմէկ հատ հաստ փետուրներ՝ որոնցմով ճիշդ քնարի ձեւ կ'առնէ պոչը : Ազը միայն տասուերկու հասարակ փետուրները ունի : Արուին պոչին գոյնը թուխ սաթի կը զարնէ . դրսի երկու լայն փետուրները աւելի մութ գոյն ունին , ու չորս բոլորնին կարմրի կը զարնէ . իսկ թռչունին մէկալ փետուրներուն գոյնը ընդհանրապէս թուխ սաթի գոյն է , և փորը միայն դեղին մոխրագոյն :

Վնարահաւին ամէն յատկութիւնները ինչուան հիմա աղէկ մը չեն իմացուած : Ը ով անուանով Անգղիացին կ'ըսէ թէ՛ ձայնը շատ անուշ է . առտու եղածին պէս բնական ու գեղեցիկ ձայնով մը երգել կը սկսի . ետքը կամաց կամաց ժայռի մը վրայ կ'իջնայ ու փասիաններու պէս գետինը փորել կը սկսի , մէկ կողմանէ ալ ինչ թռչունի ձայն որ լսէ՝ անոր նման ձայն հանելով կ'երգէ . քանի մը ժամ անցնելէն ետքն ալ ձոր մը կամ ցած տեղ մը կ'իջնայ :

Վնարահաւը թռչելու այնչափ յարմարութիւն չունի՝ որչափ վազելու . անոր համար երբոր տեսնէ թէ որսորդ մը վրան կուգայ՝ կը սկսի շուտ շուտ վազելով փախչիլ : Վնանալու կամ հանգչելու համար միայն ծառի վրայ կ'ելլէ . բոյնը ծառերու վրայ կամ նաեւ ինչ և իցէ խոռոչներու մէջ կը դնէ , չոր հողով ու թաց տերեւներով շինած : Ազը տասուերկու քէն ինչուան տասնուվեց հաւկիթ կ'ածէ

ձերմակ՝ տեղ տեղ կապոյտ բիծերով : Չագերը բռնելը շատ դժուար է , վասն զի շուտ մը կը փախչին ու քարերու և թուփերու մէջ կը պահուրտին :

Վնարահաւին կերակուրն է որ և իցէ հունտ ու ճճիներ . Աստրալիայի սևերը ասոր փետուրներովը մազերնին կը զարդարեն : Չգիտցուիր թէ արդեօք աս թռչունը կրնայ պահուիլ ու ընտանենալ . և ինչուան հիմա Աւրոպա ասոր ողջը չէ բերուած :

ԲՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Դնդրեւալ 1846 տարւոյն :

ԱՅՑԱԾ տարուան Ազմաւիպին 6 թուին մէջ եօթը տարուան Առտանդնուպօլսոյ վրայ եկած անձրեւին չափերը դրինք , յուսալով թէ ոմանց կրնայ հետաքրքրութեան պատճառըլալ . ուստի հիմայ ալ հոս դնենք 1846 տարւոյն եկած անձրեւին չափը :

Յունուար . . .	Տափնալ	2 .	11/2
Փետրուար . . .	"	0 .	11/2
Մարտ	"	2 .	11/2
Ապրիլ	"	0 .	6/2
Մայիս	"	0 .	5/2
Յունիս	"	0 .	6/2
Յուլիս	"	0 .	0
Օգոստոս	"	3 .	4/2
Սեպտեմբեր . . .	"	2 .	2/2
Հոկտեմբեր . . .	"	3 .	0
Նոյեմբեր	"	1 .	10/2
Դեկտեմբեր . . .	"	3 .	0
Տափնալ		19 .	10/2

Ի՞նչ որ առջի եօթը տարուան եկած անձրեւին աղիւսակին հետ բաղդատելու ըլլանք , կը տեսնենք որ այս վերի աղիւսակին ցըցուցած անձրեւը քան զամէնը քիչ է : Ը 1844ին , որ եօթը տարուանը մէջ ամենէն քիչն էր , $21\frac{5}{12}$ մատնաչափի կը հասնէր . իսկ անցած տարուանը որ վերը դրինք՝ անոր բաղդատելով մէկ ու կէս մատնաչափ պակաս եղած կ'ըլլայ : Այլ ու